

శ్లో// ద్వేష్యో వీ నమృతః శిష్టః ఆర్తస్యైవ యథాషధమ్
త్యాజ్యో దుష్టః ప్రయో పిస్వ్యాత్ అంగుళీ వోరగక్షతా||

గుణవంతుడు శత్రువైనను రోగికి ఔషధమువలె గౌరవనీయుడు కావలెను - దుష్టుడు ఆస్తుడైనను నర్మదష్టమైన వ్రేలువలె నర్మధా త్యజించదగినవాడు అని వై శ్లోకమునకు భావము.

ఈ వై మాక్తిలో మొదటి భాగమునకు విభిషణ శరణాగతి దృష్టాంతము రెండవ భాగమునకు పట్టు కొమ్మ కృష్ణావతారము - తత్ఫలమైన నరకాసుర వధము.

అధర్మ చక్షువు పారణ్యాక్షుడు. అతడతి బలశాలి - మదోన్మత్తుడు - దురహంకారి. లోకములను వీకాకు పటములయే అతని ద్వేయము - ఆ ద్వేయముతోనే అతడు మహామండలమునెత్తి మహాబలధిలో ముంచి నాడు. భూదేవికి కాలు వేయి ఆడలేదు - ఊపిరంద లేదు - నిస్సహాయుడై విలనిలలాడిపోయినది. ఆ తల్లితోపాటే సంతానమంతా తహతహలాడిపోయింది. శ్లో// పత్ని తాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతాం

ధర్మ సంస్థానవార్తాయ సంభవామి యుగేయుగే!! అని గదా! గీతాచార్యుని ప్రతిజ్ఞ. ఆ ప్రతిజ్ఞానుసారమే వీటిలో ఉక్కిరిబిక్కిరైపోతున్న ధర్మ సతి మద్దరించుటకు, పారణ్యాక్షుని చంపుటకు శ్రీమన్నారాయణ మూర్తి ఆది వరాహమూర్తియైనాడు. ఆ మహోన్నతుని లోక గాలికి నముద్రములు ఘూర్నిల్లినవి. ఆ మహామూకర ఘుర్గురధ్వనికి దశదిశలు విక దిశగా మారి పోయినవి. ఆ భీకరమూర్తిని చూచి లోకభీకరుడు పారణ్యాక్షుడే పాడలిపోయి పాతాళమంటినాడు.

వరాహవతి, చక్రధారణ వంటి పద్మవైన కోరలతో బంగారు కమ్మల వానిని క్రుమ్మి గుండె చీల్చి గాలిలో కలిపినాడు. దుష్టవధానంతరము భూనతిని భయము వాసి తన యక్కున నిలుపుకొన్నాడు వరాహ ప్రభువు. కమల మొదట కొంత కమిలిపోయినది కాని, తుదకు నమాధానపడినది. ఇద్దరూండు కల భర్తలు లోకములో ఎందరు లేరు?

అనంతరము భూదేవి యొక కుమారుని కన్నది - అతడే నరకుడు. నరకాన్ని కూడా జయించినవాడు. అవతార ప్రయోజన సాధనానంతరము వరాహమూర్తి తిరిగి విష్ణుమూర్తియైనాడు. మహాత్ములు వృధాగా ఒక క్షణమైన కాలయాపనము చేయరు గదా!

నరకుడు బ్రతికి బట్టకట్టి నరకాసురుడైనాడు. అసాధ్య తపః ఫలముగా అనేక దివ్యశక్తులను సాధించి యజేయుడైనాడు.

నరకుని దుండగాలు పొద్దుపద్దు లేకుండా పోయినాయి. అతడు జగత్తును మంగలంలో వేసి వేయించ

శ్రీకృష్ణావతార లక్యము

ప్రారంభించాడు - అతని దుండగాన్ని ఓర్పుకు నామాంతరమైన భూదేవియే సహింసలేకపోయినది. భర్తతో కుమారునిపై నభియోగము చేసినది. బాధ్యత కల తల్లి అంతకంటే ఏమి చేస్తుంది? ఆలి మొర పెనిమిటి విన్నాడు. ధర్మాధర్మములను వివారించు కున్నాడు - దుష్ట శిక్షణకై కృష్ణుడై యవతరించినాడు. విశ్వంభరాసతి నత్యభామగా యవతరించినది.

నరకాసురుని ధాటికి నర్మలోకాలు గడగడలాడి పోయినవి. యజ్ఞయాగాదులు నామరూపాలు లేకుండా పోయినాయి. తిండి లేక దేవతలు వస్తులుంటున్నారు. దానికి లోడు నరకుడు కృష్ణుని తల్లియైన అదితి యొక్క కుండలాన్ని ఆపహరించాడు - నరకున కెదురులేదు. వాని దుండగానికి పొద్దులు లేవు.

నరకుని ఉపేక్షిస్తే "ఆత్మావైపుత నామాసి" అను శ్రుతి ప్రకారము దేశ రక్షణకై యవతరించిన తానే పరోక్షంగా దేశదోహి కాగలడు కృష్ణుడు.

కుమారుని ప్రాణానికి తన ప్రాణాన్ని అడ్డు వేస్తుంది మాతృదేవత. అటువంటి మాతృదేవతయే కుమారుని పాపాల్ని భరించలేనని తనలో మొరపెట్టు కుంది. ఇవి యన్నియుగాక దుష్ట శిక్షణ తన ముఖ్య కర్తవ్యము. దాని ముందు సంబంధ బాంధవ్యములు త్యజ ప్రాయములు. నరక వధ అవశ్యమైనది.

బిడ్డ తల్లిదండ్రుల కిద్దటికి బిడ్డదే గదా!

దుండగుడైన బిడ్డను తల్లి ననుక్షములో ఆమె యను మతితో దండించుట యుక్తమనియేమో కదనరంగము నకు నత్యభామను గూడ తీసికొని పోదలించినాడు కపట నాటక స్మృతధారి వనుదేవనందనుడు. నరకాసురుని నగరము చుట్టూ అగ్ని దుర్గములున్నవి - అపార జల దుర్గములున్నాయి. గిరి దుర్గము లున్నవి. శస్త్ర దుర్గములున్నవి. వాయు దుర్గములున్నవి. భూ మార్గ మున ఆ నగరంలో ప్రవేశించుట యెంతవారికి అసాధ్యము - ఆ కీటుకు తెలిసికొన్న శ్రీ కృష్ణుడు నభార్యుడై, గరుడారూపుడై ప్రాగ్భ్యోతిషపురములో ప్రవేశించినాడు.

గరుడారూపుడై వచ్చిన భామావతిని చూచి నరకుడు రుద్రుడైనాడు. అతని నోటి మంచి అగ్ని చృలంవలె మంత్రములు ప్రబ్రురిల్లినవి. కరములందలి ఆయుధములు కార్చిస్తున్నవని. అతని వికటాట్ట వోసములో భూమి హృదయము తల్లడిల్లినది. ఆకాశము ఆకార పోసమైనది.

నరకుడు కృష్ణుని ఎగిరిగా చూచినాడు - కృష్ణుని యవతారాంతర, పితృత్యము నరకుని మెదడుకు తట్టి వదో, లేదో - తట్టినను అతని అజేయత్యము అభిమానము దాని కడ్డు పడినవేమో!

ఆ యాది దంపతులు నరకుని జూచినారు. వారి గుండె పారలలో నెక్కడో నాత్యల్యము మెదలకపోలేదు - కాని దానిపై ధర్మాధికారము అధికారము చేసినది. ఆ యధికారము ముందు పుత్రవాసన తలవంచినది.

యుద్ధము ప్రారంభమైనది. నరకుడు వన్నిన వ్యూహముల కన్నింటికి శ్రీకృష్ణుడు విఱుగుడు వేసినాడు - ధర్మరక్షణము పుత్ర ప్రేమను జయించినది. నరకుడు చక్రావల బ్యాలలో మాడి మసియైనాడు - అధర్మ మెంత బలవత్తరమైనా తుదకు నశించక తప్పదు. చిత్రమేమిటంటే? కుమారుని వధలో తల్లి గూడా భాగము పంచుకొనుట - లోకహితము కోఱకై హితులను గూడా అహితులనుగా భావించుట మహాత్ముల సహజ లక్షణము.

నరకు దస్తమించినాడు - అతనిలో మంచి యొక చిటు దీప్తి యొగిసి పరమాత్మలో లీనమైనది - ఆ ప్రవేశించుట నశ్వరమైన తనయు పాదినీ వదలి జీవాత్మ పరమాత్మునిలో కలియుట. అదియే మన అద్వైత సిద్ధాంతము.

ఈ విధముగా శ్రీకృష్ణావతారము "తన వాడైనను దుష్టుని త్యజించవలెను" అను వరమ ధర్మమునకు చక్కని దృష్టాంతమగుచున్నది - ఓం తత్ సత్

బూరుగల గోపాలకృష్ణమూర్తి

